

رابطه بین فعالیتهای ورزشی و سلامت عمومی جانبازان و معلومین جسمی- حرکتی ورزشکار ایرانی

**محقق: دکتر حسین پورسلطانی
عضو هیأت علمی دانشگاه**

سلامتی ابتدای همه آزادی هاست و طبیعتاً تحت تأثیر عوامل زیادی قرار دارد. عواملی همچون ژنتیک، محیط زیست و سبک زندگی می تواند سلامتی انسان را دستخوش تغییرات قرار دهد. شیوه زندگی اکتسابی است و تحت تأثیر زمینه های خانوادگی، فرهنگ، وضعیت اقتصادی و اجتماعی قرار می گیرد.

یکی از مسایلی که بر سلامتی تأثیر بسزایی دارد، وجود انواع معلومیت در فرد است. افراد معلوم با هر نوع و درجه ای از معلومیت ناخواسته گریبانگیر نوعی از سبک زندگی می شوند که شاید بتوان نام آن را سبک زندگی غیرفعال گذارد. در این سبک زندگی بدن از تحرك لازم برخوردار نیست و طبیعی است که سلامتی تحت تأثیر قرار می گیرد. محققین و متخصصین تربیت بدنی و علوم ورزشی، جهت تأمین و حفظ سلامتی لزوم پرداختن به فعالیتهای بدنی و ورزشی را توصیه می کنند.

درخصوص افراد معلوم باید اذعان کرد که از یک طرف آنان دارای محدودیت حرکتی بدليل معلومیت جسمی هستند و از طرف دیگر نوع معلومیت، آنان را از پرداختن به بعضی از فعالیتهای ورزشی باز می دارد. بنابراین مقوله فعالیتهای بدنی و ورزشی در ارتباط با این افراد از دو جنبه درمانی و پیشگیری از ابتلا به مشکلات ثانوی حائز اهمیت است.

جهت انجام تحقیق فوق تعداد ۲۱۱۷ ورزشکار و ۲۱۶۰ غیرورزشکار که همگی جانباز و معلول جسمی - حرکتی بودند به شیوه تصادفی ساده از سراسر کشور انتخاب گردیدند.

ابزار اندازه‌گیری در این تحقیق پرسشنامه سلامت عمومی ۶۰ سؤالی دکتر گلدبرگ (GHQ 60 = General Health Questionnaire) بوده و تحقیق از نوع پیمایشی (زمینه یابی) است. پرسشنامه چهار مقیاس:

۱- علایم جسمانی (Somatic symptoms)

۲- اضطراب و اختلال در خواب (Anxiety & Insomania)

۳- اختلال در کنش و ری اجتماعی (Social dysfunction)

۴- افسردگی شدید (Severe depression)

از آنجایی که بین داده‌های جمع آوری شده تجانش واریانس وجود نداشت و نیز قضیه حد مرکزی اثبات نگردید، لذا از آمار غیر پارامتریک (آزمون U من ویتنی) جهت مقایسه میانگین‌ها و نیز ضریب همبستگی جهت تعیین روابط استفاده گردید. با آزمون فرضیه‌ها مشخص شد که بین سلامت عمومی جانبازان و معلولین ورزشکار و غیرورزشکار تفاوت معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین سلامت عمومی دو گروه در رشته‌های ورزش تیمی و انفرادی نیز تفاوت معنی‌دار بود. در فرضیه‌ای دیگر، بین سلامت عمومی دو گروه با معلولیت‌های مختلف، تفاوت معنی‌دار بدست آمد.

نتایج تحقیق نشان داد که ورزش و فعالیت بدنی می‌تواند درجهت سلامت عمومی افراد معلول جسمی - حرکتی نقش مؤثری داشته و این افراد با پرداختن به ورزش می‌توانند در این جهت گام مؤثری بردارند.